

hatalommal rendelkező állama példa nélküli feladat elé állítja az európai integrációs szervezetet. Jelen dolgozat legfontosabb vizsgálati tárgya a kiválás okozta változások mind brit, mind európai szintéren. A szigetország védelempolitikájában a hagyományosan szoros angolszász szolidaritás és együttműködés további erősödése várható, ám a teljes izoláció az európai biztonság- és védelempolitikától már csak geopolitikai okokból sem feltételezhető; várhatóan az együttműködés egy új struktúra keretein belül folytatódni fog. Az Európai Unió elveszíti egyik nukleáris hatalommal bíró tagországát, annak minden, nem elhanyagolható méretű katonai, hírszerzési és infrastrukturális potenciáljával együtt, ugyanakkor a britek, mint az uniós KKBP mélyítésének egyik legnagyobb gátja kiesésével lehetőség nyílik a gyorsabb ütemű fejlődésre és hatékonyabb biztonságpolitikára. A vizsgálódás során számolni kell továbbá az Egyesült Államokkal, vagy épp Franciaországgal és Németországgal is. Álláspontjaik és ambícióik tagadhatatlanul meghatározó befolyással bírnak a Brexit-tárgyalásokra.

Pintér Tibor (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

Az al-Shabaab és a somáliai klánrendszer kapcsolata

Afrika Szarvának legkritikusabb pontja biztonsági szempontból Szomália. 1990-től anarchia uralkodott, különféle milíciák és szövetségek csaptak össze egymással a polgári lakosságot sem kímélve. Ekkor nemzetközi jogi értelemben a *bukott állam* kategóriába süllyedt az ország.

Az új évezred beköszöntével az Iszlám Bíróságok Szövetsége vált az uralkodó hatalommá Szomáliában, azonban uralmuk rövid életűnek bizonyult, hiszen egy intervenciós tömörülés véget vetett ennek. Ekkor lépett a színre az al-Shabaab. Ez a szervezet máig meghatározó, bár 2011-hez képest jelentős területi veszteségeket szenvedtek. A másik fontos elem maga a klánrendszer, ami az egész somáliai társadalmi életet behálózza és irányítja. Kettejük kapcsolata ma már igencsak jelentős, hiszen ahhoz, hogy ma bármely hatalom erős maradjon Szomáliában, nélkülözhetetlen a klánrendszerhez való alkalmazkodás. Az al-Shabaab ezt hamar felismerte, azonban ez a viszony igencsak sérülékeny.

Dolgozatom lényegi kérdése, hogy az al-Shabaab túl tudja-e szárnyalni a klánrendszert, ahogy azt létrejöttekor hangoztatta, illetve a jelenlegi kormánynak milyen lehetőségei vannak a szervezet felszámolását illetően.

Varga Zsolt (KRE Biztonságpolitikai Szakkollégium)

Szovjet-orosz érdekek Szíriában

A Baász párt hatalomra jutását követően Szaláh Dzsadíd oly mértékben kötelezte el magát Moszkva felé, hogy felmerült róla, hogy a KGB ügynöke. Hafez el-Aszad próbálta ugyan csökkenteni a szovjet befolyást, de gyorsan rá kellett döbbsennie, hogy biztos segítségre csak a szocialista blokkból számíthat.

A Szovjetunió igyekezett magához kötni a damaszkuszi vezetést. Katonai segítségnyújtás, partnerségi kapcsolatokon keresztül és gazdasági kapcsolatokkal erősítette befolyását.

Gorbacsov hatalomra kerülése után Moszkva hátrébb lépett, támogatásért valutát kért. A Szovjetunió felbomlását követően a putyini adminisztráció megjelenéséig lanyhuló viszony jellemezte a szír-orosz kapcsolatokat.

Putyin elnök nagyhatalmi törekvései számára kiemelkedő, hogy jelen legyen a térségben, nem különben nagy jelentőséggel bír a tartuszi kikötő.

Az orosz-szír gazdasági kapcsolatok sem elhanyagolhatóak, beleérthetjük Szíria államadósságát Moszkva felé, melynek jelentős részét ugyan elengedte Putyin, de a fennmaradó sem elhanyagolható.

A fent leírtak alapján érthető, hogy az ún. Arab tavasz kirobbanása után szoros maradt a kapcsolat a két állam között. Putyin továbbra is befektet Szíriába, Aszad pedig igyekszik megfelelni Moszkvának, hiszen ez túlélésének záloga.

Halasi Gábor (Budapesti Corvinus Egyetem Biztonságpolitikai Szakkollégium)

Az Unió szerepe a líbiai válságkezelésben

Az előadás bemutatja az Európai Uniónak a líbiai válságkezelésben betöltött szerepét. A prezentáció első felében az előadó röviden összefoglalja az Észak-afrikai országban zajló politikai válság hátterét. Ezt követően áttekintésre kerül annak a kérdése, hogy az EU rendelkezik-e olyan eszközrendszerrel, amely alkalmassá teszi a határain kívül történő válságok rövid és hosszú távú kezelésére. Az eszközök bemutatását követően az előadás kitér azon tényezőkre ismertetésére, amelyek fontossá teszik az Unió számára Líbia stabilitásnak mielőbbi megteremtését. Végezetül ismerteti a válságkezelés érdekében megtett konkrét európai lépéseket. Az előadásban a közös uniós fellépések ismertetése mellett bemutatásra kerülnek az egyes tagállamok által megtett konkrét lépések is.

Dús Pongrác (Wekerle Sándor Üzleti Főiskola Biztonságpolitikai Szakkollégium)

Haderó nélkül - a világ 16 fegyvertelen országa, védelmi együttműködések

A hadsereggel nem rendelkező országok legtöbbször két nagy szerződéses védelmi rendszerbe foglalhatjuk, mégis ahány állam, – majdnem – annyi történet. Álljon a hadsereg megszűnése mögött anyagi ok, az erőszak állami szintű elvetése, vagy nemzetközi szankció korlátozó hatálya, előadásomban bemutatom mind a tizenhat esetet és azok összefüggéseit.

Egyes országok döntésének hátterében rettenetes vérfürdő áll, mások azért határoztak így, mert felesleges kiadásnak bizonyult a védelmi költségvetés finanszírozása. Melyik államnak nincs hadserege, de rendelkezik a világ egyik legképzettebb droggommandójával? Melyik országról mondhatjuk el, hogy a történelem során egyetlen háborúban volt érintett, de onnan is több katonával tértek haza, mint ahánnyal mentek? Melyiket támadta meg kétszer is a szomszédja